

Dphøvelse til det fgl. Budskab. Paa Grund af en saadan Nødvendighed kunne vi altsaa ikke gjøre det, og den anden Nødvendighed for ham er jo nu opgivet. Ja den lignede selv en stakkels Strantning, der kun levede hos ham som en Dødning ved anden Behandling, som den ærede Udenrigsminister her selv slog ganske ihjel, saa at den nu kun er bleven et tomt Gjenfærd, som et Par Gange her i Saalen siden den Tid er fremmanet paany, og paa Grund af Nødvendighed, saaledes som den nu staaer for mig, kan jeg ikke stemme for Dphøvelsen af Kongelovens Arvesølge eller for det fgl. Budskab med dette Tillæg. — Den ærede Folkethingsmand for Randers Amts 1ste Valgkreds talte meget om de lærde Professorer o. s. v., og jeg er nu meget glad ved, at jeg ikke er Lærd, thi ellers var jeg jo i en noget vanffeltig Stilling, da det jo skal betragtes som et Slags Reserve, naar man vil forstaae Stemmegivningen mod det fgl. Budskab, som noget der kun kan lade sig gjøre under Lærd-Racen. Men da jeg kun er Bonde, og som saadan staaer som Lægmand ligeoverfor denne Sag, troer jeg hverken, man kan sige eller paastaae enten at Lærdom har gjort mig rasende, eller at Lærdommen skulde have paavirket mig saaledes, at jeg, skjøndt Lægmand, skulde kunne afgive min Stemme paa nogen Maade, der kunde ligne lærd Raseri. Naar jeg altsaa er ganske mig selv, og betragter Sagen fra et ganske naturligt Standpunct, saa troer jeg, at man ikke vil kunne betegne det som Raseri, at jeg vil afgive min Stemme paa en Maade, som ikke er efter Andres Anskuelse, efter deres, der befinder sig paa et andet Standpunct med Hensyn til Nødvendigheden. Den ærede Folkethingsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (J. A. Hansen) troer jeg vist advarede imod Samvittighedsmomentet (Ja!); jeg troer, at det var saaledes jeg hørte ham udtale sig — idetmindste har jeg opfattet det saaledes —, og jeg kan ikke nægte, at Samvittighedsmomentet har gjort sig meget gjældende hos mig i denne Sag; thi naar jeg, ligesom den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts 1ste Valgkreds, betragter Udviklingen i Europa, skjøndt jeg ikke, som han, har verdenshistorisk Kundskab eller er Kosmopolitiker og inde i den dybe Politik, til at

jeg, som han, kan udføre eller forklare mine Anskuelse i den Retning, saa skal jeg ikke vandre saa langt ud i Verdenshistorien og ind paa det kosmopolitiske Gebeet, men kun betragte Forholdenes Udvikling i Europa siden 1848 — længer tør jeg ikke gaae, thi jeg har, som sagt, ikke saa stor historisk Kundskab som han —, og da seer jeg, at siden den frie Forfatning kom tillive her i Danmark, have Forholdene trykket vor Stilling saaledes ved Europas Tryk, især fra Ost og Syd, at vi have opgivet os selv i den Grad, at vi have maattet vige Pladsen for den europæiske Politik eller Nødvendighed, at den Kongelige Kundgjørelse er fremkommen, som, jeg troer, ikke levner os meget af vor frie Forfatning tilbage, naar det engang kommer dertil, at den skal gjenføres i sin Heelhed. Efter min Mening troer jeg saaledes at kunne see — men Enhver maa naturligtviis have sin egen Mening i denne Sag —, at dette ikke fører Udviklingen af Fædrelandets Selvstandighed og Frihed frem, men at Alt snarere derved føres tilbage. Ja, jeg troer rigtignok, at skulde vi saaledes mere og mere trykkes af Magterne i Ost og Syd, som vi ere blevene det hidtil, saa bringes tilsidst ved det Kongelige Budskab og de Love, som i denne Retning ere paatænkte til Antagelse, baade Fædrelandet og Folket i en saadan Stilling, at vi vanffeltigt nogenstunde kunne indtage den igjen eller gjenvinde det store Tab af de derved tilfattede Kræfter, saa bringes vor Frihed i en uhyre vanffeltig Stilling, i en Stilling, der, saavidt jeg kan see, thi jeg kan kun gjøre mine egne Anskuelse gjældende, er saa farlig, at vi ikke kunne bringes tilbage igjen til nogen bedre; thi naar jeg betragter den Kgl. Kundgjørelse, naar jeg tænker mig den behandlet gennem de stænderske Institutioner, som vi nu skulde have, og som ere valgte i Slesvig og Holsteen og samtidigt behandles af dem med den danske Rigsforsamling, naar jeg seer, hvorledes disse Kræfter ere sammensatte, der skulde behandle den Heelstatslov, som er bebudet i den Kgl. Kundgjørelse, og den endelig skal vedtages og behandles her af alle 3 Forsamlinger som en samlet Rigsdag, hvor hine tvende Stændersforsamlinger med $\frac{2}{3}$ mødes med Halvdelen af denne Forsamling, som jo